

ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΕΙΝΑΙ ΑΙΤΙΑ ΠΟΛΕΜΟΥ. ΑΛΛΑ ΓΙΑΤΙ;

Πριν 200 περίπου χρόνια η βιομηχανική επανάσταση άλλαξε τους ταξικούς συσχετισμούς μέσα στις τότε ανθρώπινες κοινωνίες. Βασιλιάδες και άρχοντες στην πλειονότητά τους εκθρονίστηκαν ενώ άλλοι αφομοιώθηκαν από την αναδυόμενη κυρίαρχη τάξη και τη θέση τους πήραν οι μέχρι πρότινος τεχνίτες και έμποροι που με τη δύναμη των μηχανών πλέον, ανέπτυξαν αφενός τις παραγωγικές δυνατότητες της κοινωνίας και αφετέρου τα κέρδη στις δικές τους τσέπες. Αυτή η διαδικασία εκτός της αύξησης των παραγωγικών δυνατοτήτων των κοινωνιών έφερε και μια σειρά νέα δεδομένα με τα οποία η ανθρωπότητα πλέον θα έπρεπε να πορευθεί: Την αναγωγή του κέρδους ως τον ύψιστο στόχο που οφείλει να κυνηγήσει κανείς, την εκτόξευση των εμπορικών συναλλαγών, την πλήρη εξατομίκευση και το σπάσιμο των κοινοτικών δεσμών που υπήρχε στις αγροτικές κοινότητες και στα χωριά, την λεηλασία -πλέον- του φυσικού κόσμου και των ανθρώπινων πληθυσμών, όχι μόνο στη δύση αλλά και στα φρεσκοκατεκτημένα μέρη της Αμερικής και της Αφρικής. Τέλος, είναι η μαζική μετακίνηση ανθρώπων στις πόλεις και στα εργοστάσια. Εκεί ήταν και το μόνο μέρος όπου μπορούσε κανείς πλέον (μετά από τις υπερφορολογήσεις στους μικροκαλλιεργητές) να πουλήσει, ή καλύτερα να νοικιάσει, το μόνο εμπόρευμα που είχε στη διάθεση του, για να ζήσει: την εργατική του δύναμη, την κύρια ύλη που μπορεί να παράγει αξία για τα παραγόμενα προϊόντα, υπεραξία για να υποκλαπεί από την αστική τάξη -αυτούς που κατείχαν τα εξελιγμένα και ακριβά πλέον μέσα παραγωγής-, αλλά και τα απαραίτητα “προς το ζην” για τον ίδιο το φορέα της εργατικής δύναμης. **Το προλεταριάτο πλέον και ως σήμερα, θα είναι η κοινωνική τάξη που κατά κύριο λόγο θα παράγει τον κοινωνικό πλούτο, τον οποίο όμως καρπώνεται και διαχειρίζεται η αστική τάξη, η οποία έχει και την εξουσία στο σχεδιασμό της παραγωγής, αλλά και στο σύνολο των ανθρώπων και των κοινωνικών σχέσεων.** Και από τη στιγμή που ποιο της κυρίαρχης τάξης είναι η συσσώρευση του μεγαλύτερου δυνατού κέρδους, τα αποτελέσματα για τους εκμεταλλεζόμενους και καταπιεζόμενους αλλά και για το φυσικό κόσμο δε θα μπορούσαν να είναι άλλα από αυτά που σήμερα βιώνουμε.

Γιατί γεννήθηκαν τα πρώτα ταμεία εργατικής ασφάλισης;

Ξανααναφέραμε ότι το μόνο εμπόρευμα που είχε να νοικιάσει το προλεταριάτο ήταν η εργασιακή του δύναμη, την οποία και επνοικίαζε κάποιο αφεντικό σε κάποιο εργοστάσιο, σε κάποια βιοτεχνία, σε κάποιο τσιφλίκι. Ενοικίαση όμως δε συνεπάγεται μονιμότητα. Σου δίνω το αντίτιμο όσο εσύ μου δίνεις το προϊόν. Τι γινόταν τότε στις περιπτώσεις που ο εργάτης αρρώσταινε; Στις περιπτώσεις που η γυναίκα-εργάτρια γινόταν μάνα και δε μπορούσε να εργαστεί; Στις περιπτώσεις που κάποιου, οι δυνάμεις, λόγω ηλικίας, ασθενούσαν και δε μπορούσε να είναι αποδοτικός στην εργασία του; Στις περιπτώσεις που κάποιου το αφεντικό αποφάσιζε να μεταφέρει την παραγωγική μονάδα αλλού (συνήθως εκεί με τα πιο φθηνά μεροκάματα της κάθε εποχής); Η απάντηση ήταν ξεκάθαρη: επαιτεία, παραβατικότητα ή θάνατος. Την απάντηση ήρθαν να μετατρέψουν από ατομική σε συλλογική τα πρώτα εργατικά σωματεία, που παράλληλα με τους αγώνες τους για καλύτερευση των συνθηκών εργασίας και τις αυξήσεις στους μισθούς, άρχισαν να δομούν ταμεία αλληλοβοήθειας και στήριξης όσων αδυνατούσαν να δουλέψουν. Αντίστοιχα δημιουργούνται δομές κάλυψης αναγκών από και για την εργατική τάξη (βλέπε σχολεία). Η αρχική άρνηση των εργαζομένων να συνδιαλλαγούν με οποιοδήποτε τρόπο με τα αφεντικά και το κράτος και να θεσμοθετήσουν τα ταμεία σταδιακά ατόνησε, σπάζοντας έτσι και την αυτόνομη κοινωνική οργάνωση και ζωή της εργατικής τάξης, με το κράτος να προσπαθεί να μετατρέψει τη συλλογική ανάγκη που καλυπτόταν με τη σειρά της συλλογικά, σε ατομική ανάγκη που πλέον καλύπτει το κράτος. Ήταν άλλωστε ζητούμενο για τους κυρίαρχους να προλάβουν τα χειρότερα μιας κοινωνικής επανάστασης και να αρχίσουν να προσφέρουν “παροχές” για να αμβλύνουν της αντιθέσεις που γεννούσε η ίδια η φύση του εκμεταλλευτικού καπιταλιστικού συστήματος.

Η κοινωνική ασφάλιση ως αποτέλεσμα της ταξικής πάλης (αλλά και ως πρόβλεψη των αφεντικών για περιόδους κρίσης)

Έτσι, παράλληλα με τα ταμεία αλληλοβοήθειας των εργαζομένων άρχισε να θεσμοθετείται η κοινωνική ασφάλιση ως αποτέλεσμα των ταξικών και κοινωνικών συσχετισμών που άλλαζαν όσο οι εκμεταλλεζόμενοι οργανώνονταν. Η Παρισινή Κομμούνια, η εξέγερση στο Σικάγο για το 8ωρο, οι χιλιάδες αιματηρές απεργίες και εξεγέρσεις εργατών στον κόσμο, και η μετέπειτα επικράτηση της Ρωσικής επανάστασης, έδωσαν ορμητικότητα και ελπίδα σε όλους τους καταπιεσμένους του κόσμου και ταυτόχρονα έκαναν τα παγκόσμια αφεντικά να επεξεργάζονται τρόπους εκτόνωσης των εντάσεων μέσω υποχωρήσεων που μάλιστα θα έπρεπε να φανούν ως “παραχωρήσεις που κάνουν από την καλή τους τη καρδιά”. Έχουμε λοιπόν αυτόν τον οξύμωρο ορισμό στο προσκήνιο: το κοινωνικό κράτος, μια επίσης κερδοφόρα -για τα αφεντικά- έμπνευση αλλά και μια απαραίτητη απάντηση του καπιταλισμού, στους αγώνες εναντίον του, αλλά και στο τότε αντίπαλο δέος της Ε.Σ.Σ.Δ..

Ταυτόχρονα και επειδή, αυτό τους το αναγνωρίζουμε, όσοι συγκροτούν την αστική τάξη, γίνονται ιδιαίτερα έξυπνοι όταν είναι να κυνηγήσουν κέρδος (έχουν εμπορευματοποιήσει ανάγκες, επιθυμίες, αισθήματα, σχέσεις, υλικά και άυλα πράγματα), θεσμοθετώντας την κοινωνική ασφάλιση φρόντισαν κυρίως το δικό τους μέλλον. Προβλέποντας τις συνεχείς κρίσεις υπεσυσσώρευσης που συνεπάγονται ανεργία, καταφέρνουν μέσω της Κ.Α. και των επιδομάτων π.χ. ανεργίας ή των συντάξεων να έχουν καταναλωτές να αγοράζουν τα προϊόντα τους χωρίς να είναι αναγκασμένοι να τους έχουν και υπό τη δούλεψή τους. **Τα ταμεία έτσι κι αλλιώς γεμίζουν από το μισθό των εργαζομένων ΚΑΙ ΜΟΝΟ. Και αυτό το τονίζουμε γιατί πρέπει να διαλυθεί ένας ακόμη μύθος των αφεντικών που ισχυρίζονται ότι συνεισφέρουν και αυτοί στα ταμεία. Στα ταμεία προσφέρει ο εργαζόμενος με τον έμμεσο μισθό του (κομμάτι του μισθού του που συναινεί στο να πάει για την κοινωνική του ασφάλιση πρόνοια, περίθαλψη, σύνταξη κ.α.) και με ένα ποσό που το αφεντικό κρατάει πάλι από τον μισθό του αλλά το παρουσιάζει ως δικό του (;). Και τα δύο αυτά κομμάτια μαζί με τον άμεσο μισθό, είναι ο συνολικός μισθός του εργαζομένου και ένα έτσι**

κι αλλιώς μικρό ποσοστό μπροστά στην υπεραξία που κρατάει το αφεντικό στην τσέπη του. Παρ' όλα αυτά είναι σημαντικό να κατανοήσουμε πως συνολικά οι εισφορές στα ταμεία είναι του ίδιου του εργαζόμενου ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΟΥ ΑΦΕΝΤΙΚΟΥ.

Ποιος διαχειρίζεται την κοινωνική ασφάλιση και γιατί υπάρχουν πολλά ταμεία;

Ένα από τα λάθη των εργατικών σωματείων που ήλεγχαν τα ίδια τους τα ταμεία ασφάλισης -μερικά ως πολύ πρόσφατα, μαντέψτε ως πότε: ως τη δεκαετία του 80' και την άνοδο του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία- ήταν το ότι εμπιστεύτηκαν τη σταθερότητα που το κράτος εγγυούταν για τα αποθεματικά των ταμείων. Ταυτόχρονα η αυταπάτη περί ουδετερότητας του κράτους στην ταξική πάλη (στην οποία τεράστιο ρόλο έπαιξε και η επίσημη-κοινοβουλευτική και όχι μόνο- αριστερά) το έφερε και πάλι ως εγγυητή των ταμείων στα οποία αφού εισφέρουν «και οι εργάτες και οι εργοδότες» πρέπει να βρεθεί ένας αντικειμενικός κριτής για να τα διαχειριστεί. Κούνια που μας κούναγε, καθώς με το κράτος διαχειριστή και από τη δεκαετία του 1990 με τραπεζίτες ως επίσημους συμβούλους, τα γεγονότα ήταν προδιαγεγραμμένα. Οι εισφορές του κράτους (που κι αυτές από φορολογία προέρχονται) όλο και μειώνονται, οι “εισφορές των εργοδοτών” δεν πληρώνονται επιδεικτικά και μετά επισήμως διαγράφονται “για να βοηθήσουμε τον ανταγωνισμό και την επιχειρηματικότητα”, και παράλληλα πραγματοποιούνται: η αναγκαστική τοποθέτηση των αποθεματικών στην ΤΤΕ με χαμηλά επιτόκια για να δοθούν σε επιχειρηματικά δάνεια ενώ ταυτόχρονα τα ταμεία δανείζονται με εξωφρενικούς τόκους, τα τζογαρίσματα στο χρηματιστήριο, η χρησιμοποίηση των ταμειακών αποθεμάτων για πολεμικές ανάγκες (επί Μεταξά) ή για να ελαφρύνει το δημόσιο χρέος (PSI, πρόσφατη αφαίμαξη των ταμείων για μία δόση στο Δ.Ν.Τ.). Αυτά συμβαίνουν όταν αφήνεις σε μια άλλη τάξη που βρίσκεστε σε ανταγωνισμό να διαχειρίζεται το ταμείο που κρατάς για ώρα ανάγκης κι αυτό μάλλον πρέπει να γίνει ένα καλό μάθημα για όλους τους εργαζόμενους και τις εργαζόμενες.

Αλλά το λάθος δεν είναι μόνο αυτό. Λάθος από την πλευρά των εργαζομένων είναι και το ότι επιτρέπουν τον κατακερματισμό τους και τη ρητορική για τους κλάδους να υπερκαλύπτει τη ρητορική για την τάξη. Λίγο οι ειδικεύσεις, λίγο ο ανταγωνισμός που η κυριαρχία διασπείρει μέσα στους καταπιεσμένους για να “διαιρέσει και να βασιλεύσει”, λίγο η έλλειψη συλλογικής επεξεργασίας των κινήσεων των αφεντικών (πότε και γιατί κάνουν πίσω και εκπληρώνουν ένα αίτημα, από που θα βγάλουν τα σπασμένα γιατί χωρίς κέρδος αυτοί δε λειτουργούν κλπ) επέτρεψαν να δημιουργηθούν συντεχνίες, ενδοταξικοί ανταγωνισμοί με “βολεμένους” και “αβόλευτους”, πελατειακές σχέσεις με τα κόμματα και τους εργατοπατέρες που διόριζαν τα δικά τους παιδιά σε μόνιμες θέσεις και τελικά πολλά διαφορετικά ταμεία. Αν και τώρα, με αυτό το ασφαλιστικό νομοσχέδιο που θα ψηφιστεί τον επόμενο καιρό δεν καταφέρουμε να μιλήσουμε για την κοινωνική ασφάλιση, τους όρους εργασίας μας, τους όρους ζωής μας, με τρόπο συνολικό και ταξικό, αν δεν καταφέρουμε να αρχίσουμε να θεμελιώνουμε τις βάσεις της κοινότητας των καταπιεσμένων που θα απαντάει στον κυρίαρχο ατομισμό με αλληλεγγύη, στην εξουσία με αυτοοργάνωση, στην εκμετάλλευση με πολύμορφο αγώνα (και όπου πολύμορφο ας τονίσουμε ότι προφανώς αναφερόμαστε και σε μορφές πάλης που το κράτος έχει κηρύξει παράνομες -αυτομειώσεις, σαμποτάζ, συγκρούσεις, άμεση απάντηση στην κρατική καταστολή, επανασυνδέσεις ρεύματος, καταλήψεις), θα είμαστε άξιοι της μοίρας μας.

Ξεκινάμε από τον αγώνα ενάντια στη διάλυση της κοινωνικής ασφάλισης για να τελειώσουμε μόνο με την καταστροφή κάθε μορφής εκμετάλλευσης και καταπίεσης

Πέρα από την περαιτέρω φτωχοποίηση που θα φέρει για τους εκμεταλλεζόμενους και καταπιέζομενους αυτό το νομοσχέδιο που πιστοποιεί την άνοδο των ορίων ηλικίας, που πετσοκόβει τα εφάπαξ, που αυξάνει τις εισφορές μας για περίθαλψη και σύνταξη, που μειώνει όλες τις συντάξεις (και τις αναπηρικές, ενώ η εγγυημένη θα είναι του ύψους των 380 ευρώ (!!!)), που καταργεί το ΕΚΑΣ, αλλάζει τον πυρήνα σκέψης που πυροδότησε τα πρώτα ταμεία ασφάλισης των εργαζομένων και που παρέμενε ως τώρα ανέγγιχτος, όσο κι αν είχαν αλλάξει οι εποχές, οι διαχειριστές των ταμείων, οι ταξικοί και κοινωνικοί συσχετισμοί. **Η κοινωνική ασφάλιση μετατρέπεται από μια συλλογική υπόθεση** (με τους νεότερους να δίνουν ποσοστό του μισθού τους για τις συντάξεις των μεγαλύτερων, με τους “υγιείς” να δίνουν ποσοστό του μισθού τους για την περίθαλψη των αρρώστων εργαζόμενων, για τις εγκύους, για τους άνεργους κ.ο.κ.) **σε μια ατομική και κανιβαλιστική κούρσα.** Η επίθεση κράτους και κεφαλαίου, είτε εκφράζεται με οικονομικούς όρους (μειώσεις μισθών και συντάξεων, καταργήσεις κοινωνικών παροχών και επιδομάτων, αύξηση της ανεργίας, επισφαλής ή μαύρη εργασία, πνίξιμο στα χρέη, κόψιμο ρεύματος και εξώσεις από τα σπίτια), είτε με τον περιορισμό-καταπάτηση “ελευθεριών” (διαρκείς περιπολίες μπάτσων, ψηφιοποίηση προσωπικών, υγειονομικών και οικονομικών στοιχείων, κάμερες σε κάθε γωνία, φυλάκιση μεταναστών σε στρατόπεδα συγκέντρωσης, διεύρυνση του τρομονόμου), είτε με τη λεηλασία και το ξεπούλημα της φύσης (π.χ. εξόρυξη χρυσού στη Β.Α. Χαλκιδική, ιδιωτικοποίηση νερού, πώληση δασών και νησιών) δεν πρόκειται να σταματήσει. Εκτός εάν εμείς το αποφασίσουμε...

ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ, ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΦΥΣΗΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ

**Πορείες γειτονιάς ενάντια στο “ασφαλιστικό νομοσχέδιο”: Πέμπτη 14/4 18.00 Αγ. Θεράποντας (Τούμπα)
Τρίτη 19/4 18.00 Πλατεία Επταλόφου**